

FORMAREA ELEVILOR PENTRU VIAȚA PERSONALĂ

Laura BOTEZATU¹

ABSTRACT: In many ways, real life begins at graduation for students – they begin to put their knowledge into use and manage their own finances and life plans. So schools should focus not just on whether students have learned material, but where it will take students later. Will they be a financial, career and personal success because of what they learned? And when students ask, „Will I ever even use this in real life?” have an answer – and an example of why they will. In the workplace, it’s not just about getting to the right end, but getting there by the best path. This is something that can be reinforced in high school by giving students context for decision-making and solving problems. There is no one magic solution that will prepare students today for tomorrow’s workforce, but giving them a well-rounded education including arts; Science, Technology, Engineering and Math (STEM); history and communications courses can help.

KEYWORDS: education, performance, motivation, responsibilities.

Parcurgerea de către elevi a ciclurilor de învățământ presupune o serie de finalități, cum ar fi formarea ca ființă autonomă capabilă să se integreze activ mediului social, dar și să găsească modalitățile de dezvoltare personală și de împlinire la nivelul vieții private. Aceasta vizează un tip de educație care are drept scop formarea de competențe, stabilirea unor repere valorice, orientarea spre conduite presociale, modelarea comportamentelor, crearea premiselor articulării unei personalități armonioase, îmbunătățirea calității vieții.

Sistemul de referință este deci activitatea educativă și de formare desfășurată în școală, incluzând acțiunile de predare – învățare – evaluare, atât la nivelul primar cât și la nivelul secundar. Nu pot fi omise interdependențele cu educația informală, remarcându-se rolul mecanismelor de asimilare voluntară și involuntară de atitudini, valori, cunoștințe și modele de comportament, evidențiindu-se importanța, pentru omul în

¹ Inginer, profesor la Colegiul Tehnic „Dimitrie Ghika”, Comănești, județul Bacău.

plină formare, a mediului de viață și a familiei. Sfera publică este mult mai bine reprezentată decât cea privată în învățământul formal, urmând ipoteza că educația privind viața personală va fi făcută mai cu seamă în familie, în mediul privat, iar educația și formarea pentru societate, integrarea și funcționarea optimă a individului în diverse grupuri și organizații se face mai ales prin intermediul educației formale.

Centrarea demersului didactic pe elevul activ și conștient va conduce la o operaționalizare a informației vehiculate în lecții, astfel încât să fie raportată la viața reală, concretă, viața de fiecare zi. Elevul va fi abordat în complexitatea personalității sale, dar și a particularităților determinate de apartenența la un anumit mediu familial.

În acest context, se poate evalua răspunderea publică a școlii, atât pentru ceea ce favorizează în mediul public, dar și pentru ceea ce, implicit sau explicit, determină privind mediul privat.

Aplicarea în mediul de viață autentic se face pe fondul bine cunoscut al scăderii nivelului de trai și de accentuare a riscurilor sociale, presupunând o serie de costuri sociale, care se resimt și la nivelul învățământului practicat în școală, afectând negativ bunul mers al demersului didactic și favorizând o scădere a performanțelor școlare, în general. Se evidențiază funcțiile compensatorii ale educației, rolul acesteia în dezvoltarea umană.

Un rol deosebit se acordă familiei, care alături de comunitate în ansamblu, se constituie ca un instrument voluntar, preferat pentru costurile mici pe care le presupune. Apare deci fireasca prezență a aspectelor legate de viața personală și de familie.

Întoarcerea atenției spre sfera privată are ca finalitate și acordarea de șanse egale în educație tuturor copiilor de vârsta școlară, indiferent de posibilitățile lor de participare. Poate constitui o modalitate de suport pentru copiii care traversează personal sau la nivelul familiei momente de criză (dependența de alcool, de droguri, sărăcie accentuate, decesul unuia dintre părinți, divorțul părinților).

Formarea responsabilității pentru propria dezvoltare și sănătate vizează obiective generale: descoperirea de către elevi a propriilor afinități și valori în scopul constituirii unei imagini de sine pozitive, formarea capacității de analiză a competențelor dobândite prin învățare în scopul orientării spre o carieră profesională, dezvoltarea capacității de a comunica inclusiv prin formarea unor limbaje de specialitate, dezvoltarea gândirii autonome și a responsabilității față de integrarea în mediul social.

Obiectivele generale care vizează viața personală sunt obiective cadru și de referință pentru fiecare disciplină, continuând cu modul în care se regăsesc în conținuturi și în modul în care acestea sunt reflectate în manualele școlare deja funcționale.

Educația pentru viața privată cuprinde acele elemente care asigură evoluția indivizilor: viață și management domestic, abilități practice, grija față de propria persoană, îngrijirea copiilor, a persoanelor cu dizabilități și a bătrânilor, igiena personală și familială, relații de familie, relații cu vecinii, relații cu comunitatea locală, activități în timpul liber, participarea la viața comunității.

În privința relației public privat, noile standarde de performanță dezvăluie o relație școală părinți văzută în mod unilateral „Părinții vor lua la cunoștință așteptările pe care le are școala față de elevi”, școala definindu-și astfel clar statutul de instituție publică care are responsabilități numai în ceea ce privește educația pentru viața socială și profesională, nu și pentru cea privată. Relația dintre școală și părinți este clară, numai școala își definește un set de așteptări pe care le are de la elev, iar acestea vor fi comunicate părinților.

Sunt urmărite ca repere ale prezentei componentei de educație pentru viața personală, următoarele aspecte: prezenta relațiilor interpersonale și a comunicării, prezentarea familiei, organizarea activității casnice, persoane cu nevoi speciale, timpul liber în familie, suport pentru dezvoltarea personală, cultivarea spiritului pentru muncă, educarea frumosului și eliminarea de kitch, viața comunitară și participarea persoanei la aceasta.

Indiferent de specificul disciplinei cuprinse în curriculum, trebuințele de autorealizare ale elevilor, motivațiile de cunoaștere și relaționare umană vor fi avute în vedere în oricare act de învățare. În evaluare vor fi urmărite demersurile de întărire ale încrederii de sine, vor fi preferate modalitățile constructive de analiză a performanțelor școlare, constatarea neajunsurilor va fi însoțită de oferirea unor soluții de optimizare.

Toate acestea vor face din unitatea școlară una dintre cele mai benefice experiențe de viață ale oamenilor în plină formare umană.

Bibliografie:

- [1] Grunberg, Laura, Miroiu Mihaela, *Gen și educație*, Editura AnA, București, 1998
- [2] Ștefănescu, Doina – Olga, *Gen și politici educaționale*, Editura? București, 2001.
- [3] Vlăsceanu, Lazăr, *Școala la răscruce – Studiu de impact*, Editura Polirom, Iași, 2002.